

Dodatne Izborne Mahinacije U Srbiji

Author: Milenko Vasovic

Dok opozicija u Srbiji trazi izbore na saveznom, republickom i lokalnom nivou, najvise sto je rezim spreman ponuditi su opstinski izbori. U medjuvremenu, da izbori ne bi slucajno nesto promenili, izgleda da ce nov zakon verovatno drasticno smanjiti prava

Poslanici opozicionih partija planiraju da zahtevaju objavljivanje ranih izbora na saveznom, republickom i lokalnom nivou, na sledecoj sednici parlamenta zakazanoj za 28.oktobar.

Ovaj potez, koji podrzavaju lokalne vlasti u dvadeset i devet opozicionih opstina sirom Srbije, ukljucujuci Beograd, Novi Sad, Nis i Kragujevac, predvidjen je da bude u koordinaciji sa jos jednim velikim ulicnim protestom. Pristalice Saveza za promene (SZP) demonstriraju u manjem broju, svakodnevno od 21.septembra.

Kao odgovor, jugoslovenski predsednik Slobodan Milosevic, pripremio je zakon koji ogranicava moc lokalnih vlasti. Veruje se da vladajuca koalicija, koja se sastoji od Miloseviceve Socijalisticke partije (SPS), Jugoslovenske ujedinjene levice (JUL) njegove zene, i Seseljeva Radikalna stranka (SRS), namerava izneti ovaj zakon o lokalnoj samoupravi, na parlamentarnoj sednici 28.oktobra.

Po clanovima novog zakona, srpske republicke vlasti ce prosiriti njihova prava na lokalne vlasti do te mere da ce moci da raspuste lokalnu vladu i vladaju dekretom. U odredjenim okolnostima, republicke vlasti ce cak moci da prisvoje prihode odredjene za lokalne budzete. Ovaj je zakon pripremljen jos pre godinu dana, ali zbog rata na Kosovu, nije iznesen pred srpski parlament.

Pored pripremanja novog zakona, Seselj, zamenik premijera, kaze da vladajuca koalicija zeli da raspise prevremene opstinske izbore. U svakom slucaju, i ovo bi se moglo objaviti na sednici parlamenta zakazanoj za 28.oktobar.

Dok se vecina opozicionih partija u Srbiji ne slaze po pitanju mnogih bitnih pitanja, one se slozno protive opstinskim izborima, u odsustvu republickih i saveznih glasanja. Isticuci da je centralna a ne lokalna vlast gurnula zemlju u krizu, opozicione partije insistiraju na izborima koji bi se odrzali na svim nivoima, da bi se pruzila sansa biracima da smene rezim.

Opozicione partije takodje kazu da uslovi pod kojima ce doci do izbora moraju biti slobodni i pravedni. O njima bi se pregovaralo sa predstavnicima vlade pre bilo kakvog glasanja. Ukoliko ne bi doslo do okruglog stola, opozicija bi bojkotovala izbore.

Vladajuca koalicija jos nije zvanicno odgovorila na zahtev opozicije da se putem okruglog stola diskutuje o izbornim uslovima. Ukoliko ona objavi izbore 28. oktobra, pokazace da su uslovi nepromenjeni, i u tom slucaju opozicija verovatno nece uestevati.

Dok Seselj javno govori o opstinskim izborima, predstavnici SPS-a i JUL-a cute. Milosevic mozda namerava upotrebiti opstinske izbore da bi isprobao svoju popularnost posle porazaporaza na Kosovu, mada ce, ako je verovati tacnosti anketa, ovo predstavljati za njega bolno iskustvo.

Mnogi politicki analiticari iz Beograda veruju da se SPS i JUL protive ovom testiranju njihove popularnosti, a da jedino Seselj zeli da do izbora dodje. Stavise, u slucaju bojkota opozicije, Seselj se mozda nada da ce dobiti vise glasova od SPS i JUL i tako popraviti svoju poziciju unutar koalicije.

Sudeci po novom zakonu o opstinskoj samoupravi, opstinske delegacije ce se birati po kriterijumu apsolutne vecine. Na ovaj nacin ce kandidat sa najvise glasova biti pobednik, bez obzira na to da li jje vecina izašla na izbore. Tako ce Seselj moci da prosiri svoju vlast i dalje od opstine Zemun, na ostale delove Srbije.

Kontrola lokalnih vlasti donosi ociglednu korist. Opstinske vlasti imaju sopstvene budzete, izdaju ili ne odobravaju gradjevinske dozvole i dozvole za trgovinu, kontrolisu drzavna preduzeca i drzavno vlasništvo na svojoj teritoriji.

Opstinske vlasti su takodje odgovorne za sastavljanje birackih listi. U praksi, ovo je znacilo da su se imena potencijalnih protivnika rezima, ukljucujuci clanove opozicionih partija i njihovih pristalica, kao i mladje generacije koja uglavnom trazi promenu, cesto izostavljala sa birackih spiskova. Kao rezultat, ko god ima kontrolu nad opstinskim vlastima bice u poziciji da dobro prodje u saveznim i republickim izborima.

Milenko Vasovic je redovni dopisnik iz Beograda.

Location: Serbia
Kosovo

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/dodatne-izborne-mahinacije-u-srbiji>